

Middelveen IV Zuidwolde

Quick-scan natuurtoets

Eindconcept

Grontmij Advies & Techniek bv
Vestiging Friesland
Drachten, 16 juni 2004

Verantwoording

Titel : Middelveen IV Zuidwolde
Projectnummer : 162605
Documentnummer :
Revisie :
Datum : 16 juni 2004

Auteur(s) : W.J. Rollingswier
e-mail adres :
Gecontroleerd : Drs. I. Veeman
Paraafgecontroleerd :
Goedgekeurd : Drs. I. Veeman
Paraaf goedgekeurd :

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	7
2	Wetgeving.....	9
2.1	Bescherming gebieden	9
2.2	Bescherming soorten	10
2.2.1	Verboden	10
2.2.2	Beschermingsstatus	11
2.2.3	Vrijstelling van de verboden	12
2.3	Toepassing in de praktijk	12
3	Analyse plangebied	13
3.1	Ligging en aard plangebied	13
3.2	Flora en fauna	16
3.3	Natuurwaarden.....	17
3.3.1	Flora.....	17
3.3.2	Fauna	18
4	Aanbevelingen en conclusies	21
4.1	Algemeen	21
4.2	Mitigerende handelingen initiatiefnemer	21
4.2.1	Ter voorkoming van wetsovertreding.....	22
4.2.2	Voor een optimale inrichting.....	23
4.3	Schade niet te voorkomen: ontheffing aanvragen	25
5	Literatuur	29

Bijlage 1
Gegevens natuurloket

Bijlage 2
Beschermd flora en Rode Lijst soorten nabij het plangebied

Bijlage 3
Zoogdieren in plangebied

1 Inleiding

Een groot aantal natuurwaarden is beschermd. Een deel van deze bescherming geldt alleen voor gebieden met een specifieke natuurfunctie, maar ook elders zijn een aantal plant- en diersoorten beschermd. Sinds 1 april 2002 is deze bescherming verscherpt onder de Flora- en Faunawet. Via de wet is ondermeer bepaald dat een ieder voldoende zorg voor de in het wild levende planten en dieren dient te nemen, de zogenaamde *zorgplicht*. Er is daardoor extra attentie vereist bij ruimtelijke ingrepen.

De gemeente Zuidwolde heeft plannen voor een nieuwe wijk: Middelveen IV. Deze is gepland op landbouwgrond tegen de bebouwde kom van Zuidwolde aan (zie figuur 1.1). Er is nog geen ontwerp voor de wijk. Deze toets is dan ook bedoeld om eventueel aanwezige natuur vast te stellen zodat hier in de planvorming rekening mee gehouden kan worden. Zo is van te voren duidelijk welke acties ondernomen moeten worden om zoveel mogelijk natuur te sparen. Verder wordt duidelijk gemaakt wat er moet gebeuren als bepaalde natuur niet gespaard kan worden.

Figuur 1.1 De ligging van het plangebied is met de onderbroken blauwe lijn globaal aangeven. Situatie noordelijk van plangebied inmiddels gewijzigd t.o.v. kaartbeeld.

2 Wetgeving

2.1 Bescherming gebieden

Via het Europese beleid zijn in Nederland diverse gebieden aangeduid als speciale beschermingszone onder de Habitat- of de Vogelrichtlijn. Het plangebied ligt niet in of nabij een van deze speciale beschermingszones. Bescherming van de natuurwaarden in het plangebied vindt daardoor met name plaats via het nationaal en provinciaal natuurbeleid.

Via het Nederlandse beleid zijn ook gebieden aangewezen die specifiek bescherming kennen. Via de natuurbeschermingswet worden bepaalde terreinen en wateren beschermd. Ook zijn er landelijke en provinciale EHS-gebieden (ecologische hoofdstructuur) aangewezen. Het rijksbeleid staat ingrepen die de wezenlijke kenmerken of waarden van deze gebieden aantasten niet toe. Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS (POP Drenthe, 2003). Het ligt wel naast een milieubeschermingsgebied dat een ecologische verbindingzone is en deel uitmaakt van de EHS (POP Drenthe, 2003).

2.2 Bescherming soorten

Soortbescherming van veel van nature in het wild voorkomende dieren- en plantensoorten is in Nederland gebiedsdekkend geregeld via de Flora- en faunawet.

Ook de richtlijnen van de Europese Unie verlenen aan veel soorten een beschermingsstatus. Aanvullende bescherming, via onder meer de Conventies van Bonn (behoud trekkende wilde diersoorten) en Bern (instandhouding van de in het wild voorkomende soorten en de daarbij behorende natuurlijke leefmilieus), wordt in deze studie niet van directe toepassing geacht. Dit geldt wel voor delen ervan die reeds zijn geïmplementeerd in de andere regelgeving.

Naast deze nationale en Europese bescherming zijn bepaalde soorten officieel aangemerkt als bedreigd of kwetsbaar, en vermeld op een Rode Lijst.

De Rode lijstsoorten die niet op de lijst van de beschermde soorten van de Flora- en faunawet voorkomen zijn niet beschermd via deze wet, maar kunnen uiteraard wel bescherming genieten vanuit één van de nationale of Europese lijsten, conventies of richtlijnen.

2.2.1 Verboden

Volgens artikel 8 van de Flora- en faunawet is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Volgens artikel 9 is het verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. Het is ook verboden beschermde inheemse dieren opzettelijk te verontrusten (art. 10). In artikel 11 staat dat het verboden is nesten, holen of

andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Behalve de boven beschreven verboden is in de Flora- en faunawet geregeld dat een ieder zorgplicht draagt ten aanzien van de in Nederland voorkomende organismen. Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. In de praktijk houdt dit in dat men als initiatiefnemer verplicht is om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde schade te voorkomen of te beperken.

2.2.2 Beschermingsstatus

Alle in Nederland voorkomende inheemse vogelsoorten, amfibieën, reptielen en zoogdieren (behalve Bruine rat en de Huismuis) vallen formeel onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Dit geldt ook voor bepaalde vissen, insecten en ongewervelde dieren.

Een juridische bescherming van al deze soorten blijkt onwerkbaar. In de praktijk van de Flora- en faunawet wordt reeds gewerkt met een drietal verschillende beschermingsregimes:

- streng regime: betreft de soorten uit bijlage 4 van de Habitatrichtlijn.
- midden regime: komt overeen met het oude soortenbeschermingsregime.
- vrijstelling ('geen bescherming'): betreft algemene soorten. De exacte lijst van soorten die hieronder vallen dient nog te worden vastgesteld aan de hand van een Amvb.

2.2.3 Vrijstelling van de verboden

In artikel 15 lid 1 van de vigerende tekst van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000) wordt ten aanzien van een aantal verboden (o.a. beschadigen planten en verstoren dieren) een vrijstelling beschreven voor bepaalde activiteiten ten behoeve van beheer van wateren, waterkanten, oevers en graslanden, voor zover de groeiplaats van de betrokken planten of het leefgebied van de betrokken dieren behouden blijft.

Ook ten aanzien van de vrijgestelde activiteiten ontwikkelt de Flora- en faunawet zich nog. Waarschijnlijk zal het aantal vrijgestelde activiteiten, net als het aantal vrijgestelde soorten, toenemen zodat er een praktisch werkzame wet ontstaat.

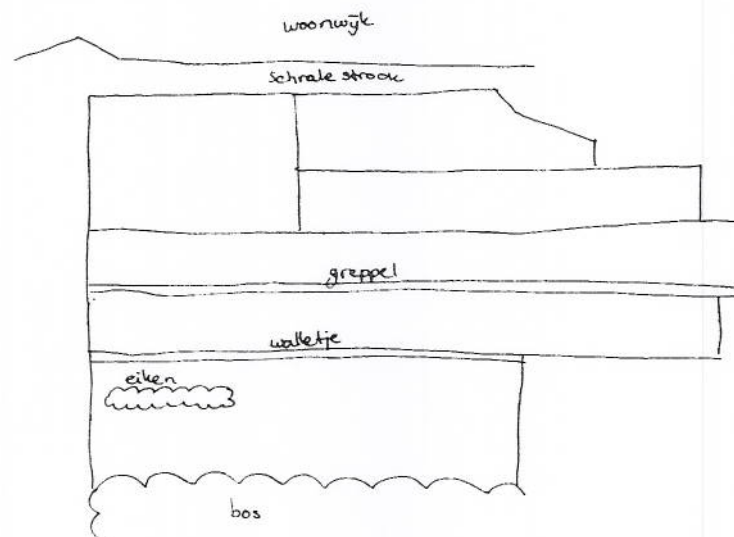
2.3 Toepassing in de praktijk

Voor een natuurbeoordeling worden allereerst de natuurwaarden in en rond het gebied in beeld gebracht. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bestaande gegevens uit het plangebied en uit omliggende en of vergelijkbare gebieden. Daarnaast wordt ter aanvulling en ter controle van de biotoopkwaliteit een veldonderzoek uitgevoerd. Na een beschrijving van de natuurwaarden in en rond het plangebied wordt het mogelijke effect van de werkzaamheden bepaald. Als negatieve effecten op (beschermde) planten en dieren worden verwacht wordt aangegeven hoe deze effecten via verzachtende maatregelen voorkomen of minimaal beperkt kunnen worden. In het volgende hoofdstuk wordt de ter plaatse van Middelveen gevolgde werkwijze nader toegelicht.

3 Analyse plangebied

3.1 Ligging en aard plangebied

Het plangebied Middelveen ligt aan de zuidkant van Zuidwolde tegen de bebouwing aan. Het terrein ligt op een stuwwal van zand waarop vroeger zeer waarschijnlijk veen aanwezig was. Na de winning hiervan is de zandgrond bloot komen te liggen. Het huidige gebruik is akkerbouw en kleinschalige veeveelt. Tussen de percelen liggen een greppel en een walletje met wat heesters en kruiden (zie figuur 3.1). Verder staat er op een akker een rij oude eiken (zie figuur 3.2).

Figuur 3.1 Situatieschets

Figuur 3.2 Eiken

Aan de noordzijde ligt een waardevolle strook schraalgrasland waar ecologisch beheer plaatsvindt (zie figuur 3.3).

Aan de zuid- en oostkant van het gebied ligt een bosgebied dat als waardevol kan worden beschouwd. Het is een milieubeschermingsgebied en onderdeel van de EHS (POP Drenthe, 2003).

Figuur 3.3 Schrle strook

3.2 Flora en fauna

Om een indruk te krijgen van de gegevensdichtheid en van de aantallen beschermde en bedreigde diersoorten in het plangebied en de omgeving is allereerst de database van het Natuurloket geraadpleegd. Om een beeld te krijgen van het plangebied en de directe omgeving zijn de kilometerhokken bekeken waarbinnen het plangebied ligt. (Zie bijlage 1)

Uitgebreidere gegevens per kilometerhok zijn er alleen beschikbaar van de vaatplanten, dagvlinders, amfibieën en reptielen en broedvogels (opgevraagd bij de provincie).

3.3 Natuurwaarden

Om een gedegen inschatting te kunnen maken van de effecten van de werkzaamheden is op 16 april 2004 een veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied. Behalve op de aanwezigheid van (beschermde) planten- en diersoorten is gelet op de kwaliteit van het plangebied als leefgebied voor soorten en de zichtbare relaties met de omgeving.

Er is geen gedetailleerd en gebiedsdekkend onderzoek verricht naar planten en dieren binnen het plangebied. Gezien de aard van het plangebied, een akker- en weidegronden complex, wordt dit ook niet noodzakelijk geacht.

3.3.1 Flora

De akkers en de weilanden zijn wat flora betreft niet zo interessant. Er staan hier alleen algemene soorten. De randen zijn daarentegen wel interessant. Het walletje en het greppeltje tussen de verschillende percelen en de strook langs de woonwijk hebben kenmerken van droge graslanden en heiden. Vooral de strook langs de woonwijk is erg interessant; het is een stukje heide met plan-

ten als Struikheide, Dopheide, Bezembrem, en Jeneverbes. De Jeneverbes is beschermd (flora en faunawet).

Op het walletje en bij de greppel groeien planten als Gewone veldbies, Muizeoor, Duizendblad, Hondsdraf, Schapezuring, Akkerviooltje, Rankende helmbloem, Zomereik, Berk en Lijsterbes.

Vanuit de gegevens van de provincie zijn er meerdere beschermde soorten in de nabijheid van het plangebied getraceerd. Van deze soorten komen mogelijk ook een aantal in het plangebied voor. De soorten die in de omgeving zijn aangetroffen worden genoemd in bijlage 2.

3.3.2 Fauna

De akker en de weiden zijn voor fauna niet zo interessant. Dit komt doordat hier geen structuurrijke vegetaties aanwezig zijn die als schuilmogelijkheid kunnen dienen. De randen zijn daarentegen wel interessant: de grote bomen, de schrale strook langs de wijk en het aanliggende bosgebied.

Vogels

Het bosgebied ten zuiden van het plangebied zal voor bepaalde broedvogels van waarde zijn. Volgens de atlas Broedvogels van Drenthe zijn er vooral in het bosgebied vogels waargenomen. Dit zijn onder andere de Groene specht, de Ransuil, de Boomkruiper, de Holenduif en de Geelgors. De gegevens in deze atlas zijn verzameld van 1978 tot 1993.

Inheemse vogels zijn, met name gedurende het broedseizoen, beschermd onder de flora- en faunawet. Voor schade aan broedende vogels bestaat geen ontheffingsmogelijkheid. Broedende vogels dienen daarom te allen tijde worden ontzien. Het broedseizoen van veel vogels loopt van 15 maart tot 15 juli.

Zoogdieren

Specifiek veldonderzoek naar de zoogdiersoorten in het plangebied is niet verricht. Maar in de randen van het gebied, de oude bomen en de stroken tussen de kavels worden bepaalde soorten verwacht. Uit afleidingen van de zoogdieratlas (Broekhuizen, *et al.*, 1992) zijn de soorten bepaald die op het terrein voor kunnen komen. Naast Egel, Konijn, Mol, Hermelijn, Bunzing en Wezel zijn er een aantal muizen en vleermuissoorten te verwachten. In bijlage 3 is een tabel opgenomen met de potentieel aanwezige zoogdiersoorten. De bescherming geldt met name voor soorten die in het plangebied een vaste rust of verblijfplaats hebben. De Hermelijn, de Bunzing, de Wezel en de Vleermuis hebben waarschijnlijk geen vaste verblijfplaats binnen het plangebied.

Amfibieën, reptielen en vissen

Recentelijk (2001) zijn er in de kilometerhokken waarbinnen het plangebied ligt geen reptielen en amfibieën waargenomen. In de periode 1996-2000, zijn er wel een paar soorten gevonden in de kilometerhokken. Dit zijn de levendbarende hagedis, de ringslang, de adder, de bruine kikker en de heikikker. Het is niet waarschijnlijk dat een van deze soorten op dit moment in het plangebied voorkomt aangezien er (voor zover bekend) geen recentelijke waarnemingen zijn gedaan. Verder zijn de leefomstandigheden verre van ideaal voor deze soorten.

Vissen komen niet in het plangebied voor aangezien er geen openwater aanwezig is.

Insecten en andere ongewervelde dieren

Uit de gegevens van de provincie (Dagvlinders in Drenthe 2003) blijkt dat er in de kilometerhokken waarbinnen het plangebied ligt 25 soorten dagvlinders zijn geïnventariseerd. Hiervan staan er drie op de Rode Lijst. Dit zijn de Koninginnepage, de Sleedoornpage en de Bruinevuurvlinder. Er zijn geen soorten gevonden die opgenomen zijn in de Flora- en faunawet.

Op het terrein zijn wel enkele kruidenrijke structuren en heide-elementen die voor vlindersoorten interessant kunnen zijn, alleen zijn deze zo klein dat ze voor (beschermde) vlinders niet als geschikte leefomgeving worden beoordeeld.

4 Aanbevelingen en conclusies

Aangezien er nog geen concrete inrichtingsplannen voor het gebied gemaakt zijn kunnen de resultaten van deze natuurtoets in de planvorming meegenomen worden. Dit is een erg goede ontwikkeling omdat er zo rekening gehouden kan worden met de aanwezige natuur. Als waardevolle natuur in het plangebied wordt ingepast hoeft er voor minder soorten een ontheffing worden aangevraagd.

4.1 Algemeen

De plannen voor de wijk Middelveen zijn gelegen naast een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Hier moet rekening mee gehouden worden door de rust die in het gebied heerst te behouden.

Verder zijn er in het gebied waardevolle schrale stroken en bomen aanwezig. Het is goed deze zoveel mogelijk in de plannen voor de nieuwe wijk in te passen.

4.2 Mitigerende handelingen initiatiefnemer

Om mogelijke schade aan beschermde inheemse soorten tijdens de werkzaamheden te voorkomen of te beperken worden de volgende mitigerende aanbevelingen gedaan. Daarnaast worden in paragraaf 4.2.2 enkele aanbevelingen gegeven voor een natuurvriendelijke inrichting.

4.2.1 Ter voorkoming van wetsovertreding

- De werkzaamheden zoveel mogelijk na het broedseizoen (voor de meeste vogels loopt dit van 15 maart tot en met 15 juli) uitvoeren en voor de start van het nieuwe broedseizoen afronden. De werkzaamheden hoeven niet per se voor het nieuwe broedseizoen te worden afgerond maar voorwaarde is dan wel dat op het gehele terrein werkzaamheden worden uitgevoerd, zodat er geen broedgelegenheid ontstaat;
- Kort voordat werkzaamheden plaatsvinden verdient het aanbeveling een eenvoudige ecologische quick-scan in het veld uit te voeren. Daarbij aangetroffen nesten of holen van dieren dienen vervolgens zo veel mogelijk te worden ontzien;
- Gedurende de werkzaamheden (bijvoorbeeld bij een onderbreking in de zomer) dient verruiging van het terrein met vegetatie te worden voorkomen. Bepaalde diersoorten worden namelijk door een verruigd landschap aangetrokken en kunnen daardoor voor problemen zorgen;
- Voor de beschermde soorten die in het plangebied voorkomen en worden geschaad dient een ontheffing te worden aangevraagd (zie §5.3).

4.2.2 Voor een optimale inrichting

In het plangebied zijn enkele waardevolle stukjes vegetatie en een paar redelijk oude bomen.

Het bosgebied aan de zuidkant buiten het plangebied is onderdeel van de EHS. Het is belangrijk dat er in dit gebied niet verstoord wordt door de toekomstige woonwijk. Het is aan te bevelen een bufferzone of een andere barrière te creëren zodat er een minimum aan geluid en licht in het bos doordringt en de dieren in het bos niet verstoord worden. Verder is het aan te raden binnen de woonwijk voldoende groen te creëren zodat de mensen uit de wijk minder behoefte hebben het bosgebied in te trekken. Zo blijft de rust in het gebied zoveel mogelijk bewaard.

Vanuit ecologisch oogpunt verdient het aanbeveling om geleidelijke bosranden te ontwikkelen met opgaande mantels en zomen. Bosranden zijn van nature het meest soortenrijk aan dieren.

In de schrale strook kan de natuur heel goed gecombineerd worden met menselijke activiteit. Zo wordt de druk op het bosgebied verminderd.

De rij eiken die tussen twee percelen staat kan belangrijk zijn voor vleermuizen als oriëntatie of mogelijk zelfs als verblijfplaats. Het is aan te raden deze bomen in de plannen op te nemen. Als het niet te voorkomen is dat ze toch moeten verdwijnen, zal er aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen nodig zijn.

De rest van het plangebied bestaat uit akker, weide, een greppel en een wallekje. De akker en weide zijn niet zijn qua vegetatie niet bijzonder; er komen zeer waarschijnlijk geen beschermde planten voor. De greppel en het wallekje hebben net als de schrale strook langs de noordzijde schrale vegetatie. Het zou leuk zijn als ze in de plannen opgenomen kunnen worden, maar vanuit de natuur gezien heeft het niet zo veel waarde omdat het in totaal maar een klein oppervlak beslaat en hier waarschijnlijk geen beschermde soorten voor zullen komen.

Hieronder staan nog enkele aanbevelingen voor een natuurvriendelijke inrichting van de toekomstige wijk:

- Door de juiste soorten- en locatiekeuze in het beplantingsplan kan er een ecologische samenhang met de omgeving worden bereikt;
- Heesters en bomen dienen niet alleen op hun esthetische voorkomen te worden geselecteerd maar ook op hun ecologische betekenis. Dit kan veelal ook samen op gaan. Vanuit ecologisch oogpunt hebben inheemse soorten de voorkeur. Bij de heesterkeuze gebruik maken van zowel bladhoudende als bladverliezende heesters. Ook heesters met doornen en stekels, heesters met verschillende bloeitijden, botanische rozen (stuifmeel voor hommels en vlinders, bottels voor vogels) en inheemse liaan- en klimplanten zoals Klimop en Kamperfoelie kunnen toegepast worden;
- Het verlichtingsplan dient erop te zijn gebaseerd dat alleen het gebied wordt verlicht waar dat nodig is. Hierdoor wordt onnodige lichtverstoring op dieren voorkomen. Dit is met name van belang bij het bos ten zuiden van het plangebied. Belangrijk is de juiste keuze van de lichtarmaturen;
- Mogelijk kunnen er binnen de plannen slaappleatsen voor vleermuizen (streng beschermde soortgroep) worden gecreëerd door kleine ruimten tussen de spouwen vrij te houden. Ook kunnen, in overleg met een specia-

- list, aanvullend slaappleatsen worden aangebracht binnen het plangebied, bijvoorbeeld in de vorm van vleermuizenkasten;
- Om verschillende vogels als mezen te helpen kunnen er nestkasten op worden gehangen. Ook kan er bij de bouw rekening worden gehouden met broedplaatsen voor verschillende vogels zoals overstekende dakranden voor zwaluwen en speciale dakpannen voor gierzwaluwen en huis-mussen.

4.3 Schade niet te voorkomen: ontheffing aanvragen

Het terrein zal worden bebouwd waardoor de aanwezige planten worden verwijderd en holen van dieren zullen worden dichtgereden. Als reactie op de werkzaamheden worden bepaalde dieren, zoals hazen en reeën, in staat geacht om te vluchten. De kleinere dieren en minder mobiele dieren (met name de holenbewoners) zullen niet worden opgemerkt en zijn niet altijd in staat om te vluchten (o.a. muizen en mollen) en zullen onopzettelijk worden gedood. De overige zoogdiersoorten die in de omgeving van het gebied signaleerd zijn hebben vrij zeker geen vaste verblijfplaats in het plangebied, als ze er al zijn lopen ze weg naar andere gebieden. Dieren als muizen konijnen en mollen zijn hol bewonend en kunnen dat niet.

Op dit moment is het nog zo dat ook algemene soorten, die bijna overal voorkomen, beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet. Wanneer er sprake is van een overtreding van één van de verboden uit deze wet dient ook voor deze soorten een ontheffing te worden aangevraagd. Een effect ten aanzien van soorten van Bijlage-IV van de habitatrichtlijn of beïnvloeding van soorten die ernstig bedreigd zijn valt niet geheel uit te sluiten (Grootoor-vleermuis en Rosse vleermuis). Naar deze soorten is aanvullend onderzoek nodig indien de grote eiken niet worden gespaard.

Vogels die hier voor kunnen komen zijn bos- en bosrandvogels. Als er woningbouw plaats gaat vinden zal areaalverlies voor deze vogels optreden. Alle inheemse vogels zijn met name gedurende het broedseizoen beschermd. Het uitvoeren van werkzaamheden in of de nabij het broedgebied van vogels, heeft zolang het buiten het broedseizoen geschiedt, geen invloed op de instandhouding van soorten en is dus niet verboden. Bij de voorgenomen activiteit zullen als gevolg van de werkzaamheden geen vogels worden gedood en zal verstoring van broedende vogels bij uitvoering buiten het broedseizoen worden voorkomen.

In de schrale strook langs de bestaande woonwijk is bij het veldbezoek een beschermde plantensoort aangetroffen; de jeneverbes. Er kunnen zelfs nog meer beschermde soorten voorkomen gezien de waarnemingen in de omgeving. Als deze strook in de plannen opgenomen wordt en het huidige beheer wordt voortgezet hoeft er voor deze soort geen ontheffing worden aangevraagd. Als de strook niet behouden kan blijven moet er nader onderzoek worden uitgevoerd naar de flora en fauna. Er zal voor de jeneverbessen die niet kunnen blijven in elk geval een ontheffing aan moeten worden gevraagd. Vlinders houden van structuurrijke beplanting en zullen deze strook aantrekkelijk vinden. Hij is echter te klein om een permanent leefgebied te zijn.

Omdat voor bepaalde soorten overtreding van een van de verboden niet te voorkomen valt, dienen in elk geval ontheffingen te worden aangevraagd voor de in tabel 5.1 genoemde soorten.

Tabel 5.1: Actueel of potentieel voorkomende soorten waarvoor een ontheffing aangevraagd dient te worden.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode lijst	Reden van ontheffing
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>		a, c, d
Bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>		a, c, d
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>		a, c, d
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>		a, c, d
Haas	<i>Lepus europeus</i>		d
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>		a, c, d
Mol	<i>Talpa europea</i>		a, c, d
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>		a, c, d
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>		a, c, d

X = aanwezig in de betreffende lijst

- a) vernietiging van nesten holen of andere voortplantings- of vaste rust of verblijfplaatsen van dieren;
- b) het beschadigen van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust of verblijfplaatsen van dieren;
- c) het doden van dieren;
- d) het verontrusten van dieren;
- e) Het vernielen van planten op de groeiplaatsen;
- f) Het ontwortelen van planten;
- g) Het verplaatsen/ verwijderen en opnieuw planten.

Als de eiken of de schrale strook langs de woonwijk niet worden gespaard moet er aanvullend onderzoek plaatsvinden waarna er eventueel ontheffing aangevraagd dient te worden.

5 Literatuur

- Brink, H, van den, et al., 1996.** Broedvogels van Drenthe
- Broekhuizen, S., et al., 1992.** Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Utrecht.
- Floron, 2003.** Website waarin alle 499 soorten van de Rode Lijst uit 2000 staan weergegeven met hun zeldzaamheidsklasse. www.floron.nl
- LVN, 1998.** Flora en faunawet houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten (inclusief aanpassingen). Uitgeverij: Koninklijke Vermande.
- LVN 2002.** Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen en dergelijke (broch.).
- LVN, 2003.** Website ministerie van LVN over natuurwetgeving en beschermde soorten. (www.minlvn.nl/thema/groen/natuur/)
- Natuurloket, 2003** Website met per kilometerhok gegevens over de aanwezigheid van planten en dieren in Nederland (www.natuurloket.nl)
- Osieck E.R. & Hustings F. 1994.** Rode lijst van bedreigde soorten en blauwe lijst van belangrijke soorten in Nederland. Techn. Rapport Vogelbescherming Nederland 12. Vogelbescherming Nederland, Zeist.
- POP Drenthe, 2003.**
- RAVON, 2003.** Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland, www.ravon.nl
- Vlinderwerkgroep Drenthe, 2003.** Atlas van de Drentse dagvlinders. Gegevens uit de periode 1990-2001.
- Werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe WARD, 2003.** Inventarisatiegegevens amfibieën en reptielen sinds 1980.
- Werkgroep Florakartering Drenthe, 1999.** Atlas van de Drentse Flora. i.s.m. Provincie Drenthe. Uitgeverij: Schuyt & Co

Bijlage 1

Gegevens Natuurloket

Bijlage 1

Gegevens Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:225 / Y:519					
Soortgroep	FF*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Actualiteit*
Vaatplanten				goed	1/1/'75-31/12/'89
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen				slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels				niet onderzocht	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders				redelijk	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				matig	1/1/'90-1/1/'03
Overige onge-wervelden				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

Rapportage voor kilometerhok X:225 / Y:520					
Soortgroep	FF*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Actualiteit*
Vaatplanten	5		7	goed	1/1/'90-1/10/'01
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen				slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren	2	1		slecht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels	1		1	slecht	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels				niet onderzocht	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders			3	goed	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				goed	1/1/'90-1/1/'03
Overige onge-wervelden				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

Bijlage 2

Beschermde flora en Rode Lijst soorten nabij het plangebied

Bijlage 2

Beschermde flora en Rode Lijst soorten nabij het plangebied

In onderstaande tabel staan de beschermde soorten die in 2001 en/of in 2003 in de nabijheid van het plangebied getraceerd zijn.

Beschermde flora en flora van de Rode Lijst in de nabijheid van het plangebied

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Habitatrichtlijn bijlage IV	Flora- en faunawet	Rode Lijst
Akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>		X	
Beemdkroon	<i>Knautia arvensis</i>			X
Bevertjes	<i>Briza media</i>			X
Blauwe knoop	<i>Succisa pratensis</i>			X
Duifkruid	<i>Scabiosa columbaria</i>			X
Dwergzegge	<i>Carex oederi</i>			X
Echt duizendguldenkruid	<i>Centaureum erythraea</i>			X
Eironde leeuwebek	<i>Kickxia spuria</i>			X
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>		X	X
Gaspeldoorn	<i>Ulex europaeus</i>			
Stekelbrem	<i>Genista anglica</i>			X
Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata</i>		X	X
Gewone agrimonie	<i>Agrimonia eupatoria</i>			X
Grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>		X	
Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>			X
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>			X
kattedoorn	<i>Ononis repens s. spinosa</i>			X
Kleine pimpernel	<i>Sanguisorba minor</i>			X
Korenbloem	<i>Centaurea cyanus</i>			X
Kruisbladwalstro	<i>Cruciata laevipes</i>			X
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>		X	X
Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis s. praetermissa</i>		X	X
Ruige leeuwetand	<i>Leontodon hispidus</i>			X
Ruige weegbree	<i>Plantago media</i>			X
Steenanjer	<i>Dianthus deltoides</i>		X	X
Stijve ogentroost	<i>Euphrasia stricta</i>			X
Wilde gagel	<i>Myrica gale</i>		X	X
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>		X	
Wilde tijm	<i>Thymus serpyllum</i>			X
Wondklaver	<i>Anthyllis vulneraria</i>			X

X= aanwezig in betreffende lijst

Bijlage 3

Zoogdieren in plangebied

Bijlage 3

Potentieel voorkomende zoogdieren binnen het plangebied (Broekhuizen, *et al.*, 1992)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Habitatrichtlijn bijlage IV	Flora- en faunawet	Rode Lijst
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>		X	
Bospitsmuis	<i>Sorex araneus</i>			
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>		X	
Das	<i>Meles meles</i>		X	
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>			
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>		X	
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>		X	
Grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	X	X	
Haas	<i>Lepus europeus</i>		X	
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>		X	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>		X	
Mol	<i>Talpa europea</i>		X	
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>		X	
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	X	X	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>		X	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>			
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>		X	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>		X	
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>		X	

X= aanwezig in betreffende lijst